

Groep Geneeskunde Paard (GGP)

Postbus 421

3990 GE Houten

Telefoon: 030-634 89 00

Fax: 030-634 89 09

E-mail: ggp@knmvd.nl

Internet: <https://www.knmvd.nl/groepen/ggp>

HET GGP-BESTUUR BESTAAT UIT:

VOORZITTER

Drs. J.W.E. Peters, Appelscha

VICE-VOORZITTER

Prof. dr. M.M. Sloet van Oldruitenborgh-Oosterbaan, Bilthoven

PENNINGMEESTER

Mw. drs. G.J.C. Arentshorst, Rotterdam

SECRETARIS

Drs. W.O.J.L. Leenders, Rijen

LID

Mw. drs. F.E. Westerduin, De Bilt

COMMUNICATIECOMMISSIE

Drs. W.J.G. van Dijk, Hilvarenbeek (voorzitter)

TECHNISCHE COMMISSIE PAARD

Drs. E. Enzerink, Heusden (voorzitter)

KEURINGSKOMMISSIE

Drs. J.H. Leusink, Nijeholtwolde (voorzitter)

PERMANENTE EDUCATIE PAARD (PEP)

Drs. R.Th.E.M. Scholten, Haps

JURIDISCHE COMMISSIE

Drs. H.R.C. Gostelie, Haaften

RICHTLIJNENCOMMISSIE

Mw. drs. L.C. Kranenburg, Utrecht

COMMISSIE INFECTIEZIEKTEN (AD HOC)

Dr. C. van Maanen, Rijssen (voorzitter)

DIERGEENESMIDDELENCOMMISSIE (AD HOC)

Prof. dr. M.M. Sloet van Oldruitenborgh-Oosterbaan, Bilthoven; Faculteit (voorzitter)

UKP-symposium

VOOR ELK WAT WILS...

- De Universiteitskliniek voor Paarden (UKP) organiseert om het
- andere jaar in november haar tweejaarlijkse Symposium. Dit jaar
- is het thema 'Paard en Wereld'. Dit thema is mede gebaseerd op
- het feit dat er voor maar liefst vier verschillende doelgroepen
- een programma klaarstaat: de paardenpractici (5 november), de
- hoefsmeden (6 november), de paardenhouders (naar keuze 7 of
- 8 november) en deze keer ook voor paardeninternisten (5 t/m 7
- november). Het European College of Equine Internal Medicine
- (ECEIM) heeft er voor gekozen dit jaar haar jaarcongres op de
- UKP te houden.
- Voor het volledige programma van de verschillende dagen, voor
- prijzen en registratie kijkt u op: www.utrecht2015.info

VOOR DE (PROFESSIELE) PAARDENHOUDER

Voor iedereen die graag meer wil weten over veel voorkomende gezondheidsproblemen van paarden bieden de 'eigenarendagen' op zaterdag 7 of zondag 8 november een dagvullend programma. Zo wordt er onder andere gesproken over lage rugpijn en de revalidatie van deze patiënten. Dr. Wim Back ziet veel patiënten met rugpijn, en zal toelichten wat nu wel en niet helpt om deze paarden weer op de rit te krijgen. Hieraan verbonden zit natuurlijk het hoefbeslag van het paard. Hoefijzers worden door veel eigenaren als standaard gezien maar Jan de Zwaan en Gerben van Bronkhorst zullen u laten inzien welke paarden nu wel en geen (speciaal) hoefbeslag nodig hebben.

Bij ieder paard komt er een dag dat allerlei ouderdomskaaltjes om de hoek komen kijken. Hoe we een paard het beste een gezonde oude dag kunnen bezorgen leert u van drs. Hanneke

Hermans, drs. Tjester Huppés en drs. Aukje van Sommeren. Als laatste onderwerp van de dag komt de pijn herkenning aan bod. Dr. Janny de Grauw zal u uitleggen hoe u bij uw eigen paard al in een vroeg stadium pijn kunt herkennen.

Naast het leerzame gedeelte is er natuurlijk ook tijd voor een stukje entertainment. Er is een uitgebreide selectie van stands en een heerlijk buffet voor koffie, thee en lunch. Daarnaast is er de mogelijkheid om een interactieve rondleiding door de kliniek te volgen. De eigenarendag wordt afgesloten met een borrel en demo waar de medewerkers van de UKP laten zien dat ze meer talent hebben dan alleen paarden genezen!

VOOR DE HOEFSMID

De hoefmedendag op vrijdag 6 november is twee jaar geleden voor het eerst georganiseerd en was een groot succes. Dit jaar wordt er weer een dag speciaal voor hoefsmiden georganiseerd met

een nog interactievere opzet. Het eerste deel van de dag is gewijd aan hoefbevangenheid. De smeden van de UKP, enkele dierenartsen en de hoefsmiden uit het publiek kunnen met elkaar in discussie over verschillende manieren van behandelen. Er wordt gesproken over plakschoenen, de 'wooden shoe' en de 'heartbar shoe' waarbij het principe en de resultaten van iedere methode zal worden toegelicht.

Hierna is het tijd om u bij te praten over de nieuwe resultaten uit de wetenschap. Er wordt veel onderzoek gedaan dat voor smeden direct in de praktijk is toe te passen en hierover worden alle ins en outs besproken. Het laatste deel van het programma gaat over Arbo en veiligheid. Deze onderwerpen zijn van dagelijks belang. Zo wordt er onder andere besproken hoe om te gaan met: gas in de bus, dierenleed en de dierenpolitie en sedatie bij lastige paarden. Ook voor de hoefsmiden staat er tussen de middag een uitgebreide lunch en na afloop een borrel klaar, en is er de mogelijkheid om bij te kletsen met elkaar en met diverse leveranciers op de beursvloer.

VOOR DE (PAARDEN)DIEN-ARTS

Voor dierenartsen is op donderdag 5 november de tweejaarlijkse dierenartsendag van de Universiteitskliniek voor Paarden. Deze dag is zoals altijd opgebouwd uit korte lezingen ingedeeld naar specialisatie. In het ochtendprogramma komen de Inwendige ziekten (headshaking, obesitas, melanomen) en de Heelkunde (oogheelkunde, herstel van kraakbeenletsels en laserchirurgie). Na de lunch is de eer aan de Voortplanting (OPU en ICSI, Foetale geslachtsbepaling), de Anesthesie (staande sedatie, pijnstilling) en de Diagnostische beeldvorming (MRI en staande CT).

Het avondprogramma wordt in samenwerking met de GGP gevuld met twee state-of-the-art lectures van internationaal specialisten: Derek Knottenbelt en Wendy Vaala.

Op vrijdag 6 en zaterdag 7 november kunnen dierenartsen ook het ECEIM-programma bijwonen en zo hun kennis op het gebied van de inwendige ziekten van het paard flink uitbreiden. Voor alle informatie over deze congresdagen 'Paard en Wereld' en voor inschrijven, kijk s.v.p. op: www.utrecht2015.info (even naar beneden scrollen en dan ziet u ook het UKP programma). ●

Influenza vaccinaties en wedstrijden

HOE ZIT HET OOK AL WEER

- In het paardenpaspoort dient een geldig overzicht te zijn geregistreerd van de aan het paard toegediende vaccinaties, inclusief de verplicht gestelde vaccinaties tegen influenza.

KNHS

De basisvaccinatie tegen influenza bestaat uit twee entingen, die minimaal 21 en maximaal 92 dagen na elkaar moeten zijn toegediend. In de periode tussen deze twee entingen mag het paard niet op wedstrijden worden uitgebracht. Vervolgend dient jaarlijks de vervolgenting te zijn gegeven (voorbeeld, wanneer een paard op 24 december 2014 is geënt dan dient de vervolgenting uiterlijk op 24 december 2015 plaats te vinden).

Een vaccinatie dient minimaal 7 dagen voor de wedstrijd te zijn toegediend.

Vermelding van vaccinaties zijn uitsluitend geldig wanneer deze zijn voorzien van een sticker met het batchnummer van de entstof of de vermelding van het serie/batchnummer van de entstof ingeschreven door de dierenarts die de vaccinatie heeft toegediend, de datum van de enting en de handtekening met (praktijk) stempel van de dierenarts die de vaccinatie heeft toegediend.

Wanneer de basisenting en de vervolgentingen voorheen in een afzonderlijk vaccinatieboekje zijn vastgelegd, dient de dierenarts de volgende tekst in het paardenpaspoort op te nemen: "the vaccination history of this horse is correct. Last vaccination on: datum van de laatste vaccinatie. Deze Engelse regel dient te zijn opgenomen in een FEI paspoort. Voor paarden met een ander paspoort dan een FEI paspoort, volstaat de regel in het Nederlands. Deze regel moet zijn afgetekend en afgestempeld door de dierenarts, ongeacht de taal waarin de regel is opgenomen.

Voor paarden geboren in het jaar 2008 of

daarna dienen zowel de basisenting als alle vervolgentingen in het paspoort te zijn vastgelegd. Bij deze paarden wordt de bovengenoemde regel/tekst niet geaccepteerd! Overtredingen op bovenstaande regels worden aangemerkt als administratief verzuim. Bij overtreding mag de combinatie op de betreffende wedstrijd wel starten, met dien verstande dat starten op een daaropvolgende wedstrijd pas weer is toegestaan nadat alsnog aan de administratieve eisen (lees correcte vaccinatie geschiedenis) is voldaan.

Indien in het paardenpaspoort geen enkele enthistorie is opgenomen (het paard is nog nooit geënt) wordt de combinatie gediskwalificeerd van (verdere) deelname aan wedstrijden, of alsnog uit de uitslag verwijderd, wat dient te worden aangegeven op het protocol en de uitslagenlijst.

FEI

Alle paarden die deelnemen aan FEI evenementen moeten zijn gevaccineerd tegen influenza volgens het volgende protocol. Dit zijn minimum eisen.

De eerste basisvaccinatie tegen influenza bestaat uit twee entingen, die minimaal 21 en maximaal 92 dagen na elkaar moeten zijn toegediend. In de periode tussen deze twee entingen mag het paard niet worden uitgebracht op wedstrijden.

Het tweede deel van de basisvaccinatie is een derde enting, 7 maanden na de tweede enting van de eerste basisvaccinatie. Alle paarden die een correcte eerste basisvaccinatie hebben ontvangen voor 1 januari 2005 (oude

FEI reglement) hoeven niet te voldoen aan de regel van het tweede deel van de basisvaccinatie, mits er geen gaten in de entgeschiedenis zitten.

Vervolgens dient jaarlijks de vervolgenting te zijn gegeven. Paarden die deelnemen aan FEI evenementen dienen de laatste vaccinatie te hebben gehad 6 maanden en 21 dagen (en niet binnen 7 dagen) voor aanvang van het FEI evenement.

Vaccinatie details moeten worden geregistreerd in het paardenpaspoort waarbij de volgende punten in acht moeten worden genomen:

*Alle gepatenteerde influenza vaccins worden geaccepteerd, waarbij het vaccin dient te worden toegediend volgens instructie van de producent van het vaccin.

*Alle vaccinaties moeten worden toegediend door een dierenarts.

*De details van het vaccin, serie/batchnummer, de datum en de toedieningswijze moeten worden geregistreerd in het paspoort op de pagina bestemd voor paardeninfluenza.

De verklaring: "The vaccination history of this Horse is correct to date. Last vaccination on 00/00/00 date" mag worden gebruikt om een lange vaccinatie geschiedenis in te korten als er een duplicaat paspoort moet worden uitgegeven.

De paspoorten van paarden die deelnemen aan FEI evenementen worden tijdens het onderzoek bij aankomst op het evenement onder andere gecontroleerd op de correctheid van de vaccinaties. Bij onregelmatigheden wordt gehandeld volgens het Veterinaire en Algemene Reglement van de FEI. ●

Toepassing van moderne voortplantingstechnieken bij het paard

- De laatste jaren hebben de moderne voortplantingstechnieken als embryo transplantatie (ET) en het invriezen van paardenembryo's een duidelijke toevlucht genomen.
- Daarnaast zijn de technieken als eicel winning via punctie (ovum pickup = OPU) en ICSI (intra cytoplasmatische sperma injectie) nu ook bereikbaar geworden voor de fokker. Deze technieken maken het mogelijk om sport en fokkerij te combineren, maar ook om nakomelingen te creëren van minder fertiele merries en/of hengsten.

bevruchten. Als laatste is OPU/ICSI een mogelijkheid om van een overleden merrie nog een veulen te creëren.

De techniek gaat als volgt in zijn werk: via OPU worden eicellen van de donormerrie verzameld. Deze ingreep wordt bij de staande merrie uitgevoerd, nadat ze gesedeerd en lokaal verdoofd is via een epidurale anaesthesie. Vulva, omgeving en vagina worden zorgvuldig gereinigd, voordat onder

De successen zijn in de loop der jaren duidelijk verbeterd maar liggen helaas nog aanzienlijk lager in vergelijking tot ET. Gemiddeld genomen verwacht men ca 8-10 eicellen per OPU sessie te winnen, waarna er ca. 65% van de eicellen matureren. Na ICSI wordt er ca 60-75% bevrucht, echter het percentage vroeg embryonale sterfte is hoog: 25-30% ten opzichte van 5-15% bij in vivo embryo's. Samenvattend kan men concluderen dat er per OPU/ICSI sessie 1 dracht gegenereerd kan worden.

Momenteel zijn er in Europa 3 locaties waar OPU en ICSI bij paarden commercieel worden aangeboden, waarbij men bij het toepassen van techniek rekening dient te houden met de (inter) nationale regelgeving op het moment dat er gewonnen eicellen en/of ingevroren embryo's de grenzen passeren. Daarnaast zijn de kosten hoger ten opzichte van ET en wel ca 3000-4000 euro per dracht (incl gebruik draagmerrie). Deze techniek leent zich dan ook met name voor merries die via embryo transplantatie geen nakomelingen kunnen produceren of voor hengsten waar nog maar een zeer beperkte hoeveelheid sperma beschikbaar is. Gezien de relatief lage successen en de relatief hoge kosten moet de fokker vantevoren goed bedenken of de techniek werkelijk een grote genetische vooruitgang zal leveren in de fokkerij, om te voorkomen dat de toepassing van OPU/ICSI tot een grote teleurstelling leidt. ●

Belangrijke redenen voor het toepassen van OPU en ICSI zijn dat sportmerries maar enkele dagen uit de running zijn om eicellen te winnen, waarna ze hun training en/of wedstrijdplanning kunnen hervatten. Daarnaast biedt OPU/ICSI de mogelijkheid om nakomelingen van een merrie te creëren die niet in staat is om een dracht te vormen of te voldragen, als gevolg van bijvoorbeeld eileiderproblemen, chronische endometritis, of ernstige cervixbeschadigingen. Voor hengstenhouders biedt de techniek de voordelen dat het mogelijk om met zeer weinig diepvries-sperma meerdere nakomelingen tot stand te brengen, naast het feit dat minder fertiele hengsten in staat worden gesteld toch eicellen te

echografische begeleiding vaginaal follikels gepuncteerd en gespoeld worden om eicellen te winnen. De gewonnen eicellen worden vervolgens 24-30 uur gekweekt in een laboratorium om te kunnen matureren. Als de maturatie voltooid is, kan de gematureerde eicel geïnjecteerd worden met een spermacel via de ICSI techniek. Aansluitend wordt de bevruchte eicel verder gekweekt gedurende 7 tot 9 dagen tot een transplanteerbaar embryo (morula stadium). Deze embryo's worden dan of getransplanteerd in een geschikte draagmerrie (eventueel na gekoeld transport) of ze worden ingevroren en bewaard in vloeibare stikstof totdat ze getransplanteerd worden in een draagmerrie.